

LEO

Het Sint-Truiden
van Nina Kvikvinia

Bert Wollants over
de energiecrisis

Ben Weyts en Koen Daniëls
over ons onderwijs

**‘We zijn de tanker
aan het keren’**

6

‘De N-VA gelooft niet in het Europese asielmodel. Voor ons ligt de echte oplossing in het Australische model’

Darya Safai

28

‘Ik kom vaak in vergaderzalen waar er stevig onderhandeld wordt, maar als ik daar buitenstap, ben ik alles vergeten’

Ayan Mohamed Yusuf

COLOFON

LEO - Magazine van de N-VA wordt uitgegeven door vzw Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut en is het partijblad van de Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA). Het wordt verzonden onder een folie op basis van zetmeel die 100 % biologisch afbreekbaar is.

Coördinatie en eindredactie: Nele Hiers.
Medewerkers: Klaartje Bruyninckx, Matthias Cooreman, Maarten Debruyne, Diederik Demuyneck, Jeroen Dujardin, Xavier Lesenne, Jelle Leunis, Jan Van Camp.
Directeur: Piet De Zaeger.

Concept & Vormgeving: Revista – www.revista-media.be
Druk: Graphius
Fotografie: ©N-VA, ©Emy Elleboog (cover), ©Anne Deknock, ©An Clapdorp, ©Andreas Van Esbroeck, ©Dieter Telemans, ©EP, ©Frankie and Fish, ©ID, ©James Arthur, ©Sandra Van Watermeulen
Jaarabonnement: € 12,50 op rekeningnummer BE83 4350 2597 0115 van VPRTI vzw.

Contact:
T. 02 219 49 30
E-mail: LEO@n-va.be

V.u.: Bart De Wever, VPRTI vzw,
Koningsstraat 47 bus 6
1000 Brussel

13

‘Mensen moeten zelf leren roeien, maar je moet wel de roeispanten aanreiken’

Nina Kvikvinia

VERDER

Aan het werk	4
Breedbeeld	8
De apps van	12
Thuis	13
Dorpsstraat	16
Aan het werk	18
Verrekijker	20
De weg van	21
Buitenwacht	22
Geflitst	23
Hoe is het nog met	24
Van de partij	26
Achter de schermen	28
Meerwaarde	30
Column	31
PS	32

Dit nummer werd afgesloten op 16 september 2022. Het eerstvolgende nummer verschijnt op 7 november 2022.

Wenst u onze wekelijkse digitale nieuwsbrief te ontvangen? Schrijf u dan nu in via www.n-va.be/nieuws

fb.com/nieuwvlaamsealliantie [@de_NVA](https://twitter.com/de_NVA) op Twitter
 [@de_NVA](https://www.instagram.com/de_NVA) op Instagram

‘WE HEBBEN DE JUISTE RECEPTEN IN HANDEN OM DE OMMEKEER IN TE ZETTEN’

We beleven moeilijke tijden. De Vlaming wordt geconfronteerd met een torenhoge inflatie en ongeziene energieprijzen. Dat is een direct gevolg van de naïeve energiepolitiek die Europa de voorbije decennia voerde, gepaard met een monetair beleid dat als voornaamste doel had om schuldverslaafde overheden overeind te houden door steeds meer euro's in de economie te pompen.

Men zou verwachten dat iedereen de gepaste lessen trekt uit deze crisis. Maar de Vivaldi-regering gaat helaas op het oude elan verder. De structurele tekorten stijgen federaal in hetzelfde tempo als onze energiefacturen, en de kwalijke wet op de kernuitstap is nog steeds niet opgedoekt. De komende maanden gaan twee van onze zeven kerncentrales zelfs al onherroepelijk dicht. De N-VA blijft zich met man en macht verzetten tegen dat verstandeloze beleid dat de Vlaming wordt opgedrongen.

Ondertussen is het onze taak om op Vlaams niveau niet dezelfde fouten te maken. Door zijn structureel gezonde begroting zal Vlaanderen via gerichte en doordachte maatregelen crisisondersteuning bieden waar dat nodig en effectief is. Maar zoals het een goede huisvader betaamt, houden we de rekeningen wel op orde. De N-VA kijkt verder dan louter het heden en denkt ook aan onze kinderen en kleinkinderen. Dat maakt van ons meteen de meest sociale partij van allemaal.

Meer dan ooit is duidelijk dat de N-VA het op terreinen als energie, economie en defensie al die tijd bij het rechte eind had. We hebben de juiste recepten in handen om de ommekeer in te zetten. En die recepten zullen we de komende maanden ook verder aanscherpen en actualiseren in de aanloop naar ons groot ledencongres in 2023. Mijn vier collega-themavoorzitters en ikzelf kijken alvast reikhalzend uit naar uw ideeën om de partijvisie verder vorm te geven.

Want uiteindelijk is het toch vooral dat wat ons in 2024 het vertrouwen van de kiezer zal doen winnen: de juiste ideeën om de problemen van vandaag en morgen het hoofd te bieden.

Steven Vandeput
Ondervoorzitter en Vlaams Parlementslid

Kamerlid en energie-expert Bert Wollants

'SCEPTISCH OVER PRIJZENPLAFOND VAN FEDERALE REGERING'

Met stijgende verbazing keek Bert Wollants naar de communicatie van Groen. De partij van energieminister Tinne Van der Straeten leek te suggereren dat ze een Europees prijzenplafond op gas had binnengehaald. Maar toen het stof was gaan liggen, bleek van een doorbraak geen sprake. Bert Wollants stond altijd al sceptisch tegenover een Europees prijzenplafond.

Gemakkelijke oplossingen om de energieproblemen aan te pakken, lijken er niet te zijn. 'We moeten dus verstandig ingrijpen op het verbruik van gezinnen en industrie. Maar we mogen onze economische groei en werkgelegenheid niet fnuiken. Pas dus op met het uitschakelen van grote industriële installaties, want die zet je niet in een-twee-drie weer aan.'

Waar moeten we dan energie besparen?

'Zeggen dat mensen hun basiscomfort zullen verliezen, is alvast niet goed voor het draagvlak. We moeten ingrepen doen die ook op lange termijn opbrengen. Bijvoorbeeld in isolatie, in energie-efficiëntie en in hernieuwbare energie. Die investeringen verdienen zich bovendien snel terug.'

Dat zijn stuk voor stuk Vlaamse bevoegdheden. Doet de regering-Jambon dan niet genoeg?

'De Vlaamse Regering is al lang bezig. De distributienettarieven zijn aangepast en nu maakt men ook werk van de zonneparken die nog groenestroomcertificaten krijgen terwijl die al lang terugverdiend zijn. En op 1 september is de Mijn VerbouwLening gestart. Tot zestig procent van de gezinnen kan renteloos lenen om energiemaatregelen te nemen. Er komt ook een Mijn VerbouwPremie aan. Allemaal maatregelen van Zuhal die voor meer dan een miljard euro zoden aan de dijk zetten.'

En het prijzenplafond dat de federale regering voorstelde? Zet dat zoden aan de dijk?

'Minister Van der Straeten doet alsof die regeling de prijzen enorm zal laten dalen. Ik zie niet in hoe dat zou kunnen. De minister blijft heel vaag over hoe hoog het prijzenplafond zal zijn. Het zou hoger moet liggen dan de prijzen in Azië, maar lager dan wat we nu betalen. Dat komt neer op een bedrag tussen 185 en 208 euro per megawattuur, wat een gigantisch hoge prijs voor onze burgers en bedrijven

blijft. Anderzijds, als we het prijsplatform lager leggen, dan is de rekening van de gasexporterende landen snel gemaakt: zij leveren aan de meest biedende. Zij zijn niet bezig met onze mensen.'

De federale regering zint op een basispakket voor gas, naar analogie met de waterfactuur. Een goed idee?

'Elke energiemaatregel die de federale regering neemt, zal terugbetaald moeten worden door de hardwerkende Vlaming. Er staat nergens een zak geld. Bovendien heeft de federale regering door de immense staatsschuld en haar bloedrode begroting geen financiële ademruimte

meer. Het federale niveau communi- ceert voor het nadenkt en verschuift de factuur naar onze kinderen.’

Wat moet er ondertussen gebeuren met het nucleaire park?

‘De N-VA is de enige partij die van bij haar oprichting ondubbelzinnig pro kernenergie is. Groen streeft al 20 jaar obsessief de kernuitstap na, en de traditionele partijen flip-floppen daarover al 20 jaar. Zonder langetermijn- visie en met schrik van de kiezer.’

‘We moeten de kerncentrales maximaal verlengen. De federale regering en het

‘Energiezuinigheid promoot je niet door mensen te zeggen dat hun comfort eraan moet geloven’

FANC moeten optimaal samenwerken om snel te verduidelijken hoe zoveel mogelijk centrales veilig verlengd kunnen worden. Het is dan ook zeer bizar dat minister van Binnenlandse Zaken Verlinden (cd&v) en het FANC elkaar in 24 uur manifest tegenspreken. Zo raken we niet vooruit.’

Had die verlenging niet voorbereid kunnen worden door de regering-Michel, waarvan ook onze partij deel uitmaakte?

‘Als de vorige regering Groen was gevolgd, dan waren Doel 3 en Tihange 2 na 2016 al niet meer opengegaan. Bovendien is het alternatief van Van der Straeten offshorewindenergie: windparken in onze Noordzee. Dat is geen oplossing, want die molens zullen pas vanaf 2027 of 2028 draaien. Daarom moeten we óók nadenken over Doel 1, 2 en Tihange 1. Er zijn centrales in Europa die ouder zijn en naar een levensduur van zestig jaar zullen gaan. Dat kan niet met één draai aan een knop. We moeten weten welke ingrepen er nodig zijn. Er is dus meer studiewerk nodig. Maar ik zou met Engie het gesprek voeren over alle reactoren.’ ■

VLAAMS

ONDERTUSSEN DOET VLAANDEREN WÉL WAT NODIG IS

Andries Gryffroy

Zuhal Demir

Terwijl de federale regering zelfs nog geen akkoord heeft over de verlenging van de twee jongste kerncentrales, neemt Zuhal Demir wél haalbare en betaalbare maatregelen. Met Mijn VerbouwPremie en Mijn VerbouwLening investeert de Vlaamse Regering liefst een miljard euro in renovatie.

‘Bij de Mijn VerbouwPremie gaat het om een vereenvoudiging en verhoging van de vroegere renovatie- en energiepremies. Afhankelijk van het inkomen kan het bedrag oplopen tot 25.000 euro’, legt Vlaams Parlementslid en energie-expert Andries Gryffroy uit. ‘Met de renteloze verbouwlening kan je tot 60.000 euro lenen met een afbetalingstermijn van 25 jaar. Ook daar trok minister Demir de bedragen fors op. De lening is beschikbaar voor particuliere eigenaars uit de laagste en middelste inkomenscategorie, voor renovaties die focussen op zowel de woningkwaliteit als op het energiezuinig maken van de woning.’

Structureel en op lange termijn

‘Woningen energie-efficiënter maken is een werk van lange adem, maar op lange termijn de enige logische keuze. Niet alleen voor het klimaat, maar ook om ons minder afhankelijk te maken van obscure regimes. De realiteit waarin we vandaag leven, toont het belang van die onafhankelijkheid aan. Onze Vlaamse maatregelen grijpen op lange termijn structureel in. Energie die niet gebruikt wordt, zal altijd de goedkoopste energie blijven.’

**Tomas Roggeman en Darya Safai
over de asielchaos in dit land**

'HUIDIG ASIELBELEID IS ONHOUDBAAR'

Dit jaar klopten al meer dan 22.000 asielzoekers aan in dit land. Aan de asielpoorten is het chaos troef. Honderden asielzoekers slapen op straat en de federale regering wordt keer op keer veroordeeld tot het betalen van dwangsommen. Kamerleden Tomas Roggeman en Darya Safai zijn niet verbaasd.

J

ullie hadden die chaos zien aankomen?

Darya: 'Niemand heeft een glazen bol, maar de asielchaos stond in de sterren geschreven. Alle tekenen waren zichtbaar aanwezig. Daarenboven is Asiel en Migratie binnen de federale regering het domein bij uitstek waarover geen consensus bestaat. Met die combinatie hoeft het niemand te verbazen dat er geen actie ondernomen werd.'

Tomas: 'De federale regering speelt paniekvoetbal. Nochtans hameren we met onze Kamerfractie al maandenlang op de nood aan een ommekeer in het beleid. Maar na voormalig cd&v-staatssecretaris voor Asiel en Migratie Sammy Mahdi laat ook zijn opvolger Nicole De Moor na om het probleem bij de basis aan te pakken. Van terugkeer is er amper sprake, terwijl dat net een onmisbaar element is om ons asielsysteem overeind

'De federale regering versterkt het aanzuigeffect en organiseert eigenhandig de asielcrisis'

– Tomas Roggeman

te houden. De laksheid van de staatssecretaris en de hele regering-De Croo heeft geleid tot de huidige situatie. Ellenlange wachlijsten, mensen die op straat slapen, stakingen bij Fedasil ... De chaos is niet te overzien.'

Er is dus geen sprake van een deftig terugkeerbeleid?

Tomas: 'Mensen op de vlucht voor oorlog en vervolging moeten we helpen. Maar wie vrijwillig vertrekt uit een veilig thuisland heeft onze bescherming niet nodig. Die mensen zijn geen vluchteling en kunnen dus terugkeren.'

'De paars-groene regering zet alles in op vrijwillige terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers. Zo heeft ze herhaaldelijk de premies verhoogd waarop migranten aanspraak maken wanneer ze vrijwillig terugkeren. Ook heeft men zogenaamde outreachteams opgericht om transmigranten te overtuigen om terug te keren. Ondertussen wordt het aantal gedwongen uitwijzingen teruggeschreefd onder druk van PS en Groen. Het resultaat? Een complete flop. Dat het aantal gedwongen uitwijzingen zou terugvallen, kon iedereen voorspellen. Maar zelfs de vrijwillige terugkeer is

FEDERAAL

Yngvild Ingels

HOOG TIJD VOOR GLOBALE AANPAK DRUGSGEWELD

gedaald van 3.000 naar 1.965 personen in 2021. De outreachteams hebben op een heel jaar amper veertien transmigranten overtuigd van vrijwillige terugkeer.

‘Het gevolg is natuurlijk dat ook de instroom stijgt. Mensen weten dat dit land amper nog gedwongen uitwijzingen doet en dat vrijwillige terugkeer extra geld oplevert. Zo versterkt de federale regering het aanzuigeffect en organiseert ze eigenhandig de asielcrisis.’

Wat is er volgens jullie nodig om die asielchaos te stoppen?

Darya: ‘De N-VA gelooft niet in het Europese asielmodel. Voor ons ligt de echte oplossing in het Australische model. Australië kende exact hetzelfde probleem van illegale migratie, maar kon het wel efficiënt oplossen. Australië kende niet langer verblijfsrecht toe aan mensen die illegaal het land binnenkwamen. Het recht op asiel bleef wel steeds gegarandeerd, maar die migranten werden niet beloond met verblijfsrecht. Het recht om op Australisch grondgebied te verblijven verviel. Op die manier verkleint de instroom door illegale immigratie.’

Tomas: ‘Een sterk terugkeerbeleid heeft zowel vrijwillige als gedwongen terugkeer nodig. Dat laatste moet hersteld worden. De federale regering moet de capaciteit van de gesloten centra opnieuw benutten. Dat doet ze vandaag niet. Daarnaast moeten we de beroepsprocedures inperken. De beroepsmogelijkheden voor asielzoekers zijn bijna eindeloos. Zelfs tijdens een gedwongen verwijdering, wanneer hij aan boord stapt van het vliegtuig naar zijn thuisland, kan een asielzoeker nog beroep indienen. Dat is een van de redenen waarom vorig jaar 1.107 gedwongen uitwijzingen mislukten.’ ■

Schiet- en steekpartijen, brandbommen, explosies en andere feiten gelinkt aan het criminele drugscircuit: meer dan twintig incidenten schrikten Antwerpen deze zomer op. Ook Brussel, Luik, Gent en Charleroi trekken aan de alarmbel.

Het parket en de federale gerechtelijke politie voeren een oneerlijke strijd door een ernstig gebrek aan mensen en middelen. In een ongezien gezamenlijk front getuigden ze in het parlement over de ernstige dreigingen en uitdagingen waar ze voor staan. Terwijl de ‘klassieke’ vormen van criminaliteit afnemen, nemen cybercriminaliteit en drugsgerelateerde criminaliteit een hoge vlucht. En dus moet ook de federale gerechtelijke politie zich aanpassen, investeren in nieuwe technologieën en gespecialiseerde profielen rekruteren.

Crimineel geld laten terugvloeien

‘En daar wringt het schoentje’, zegt Kamerlid Yngvild Ingels. ‘Op basis van een werklasmeting heeft de federale gerechtelijke politie een plan opgesteld. Ze wil haar eigen budget kunnen beheren en zelf instaan voor de rekrutering.’ Maar op de vraag naar extra mensen en middelen – 100 miljoen euro en 1.000 extra speurders tegen het einde van de legislatuur – antwoordde bevoegd minister Annelies Verlinden (cd&v) teleurstellend. Ze beloofde 30 miljoen euro tegen het einde van het jaar en 173 extra personeelsleden voor de federale gerechtelijke politie én de ondersteuningsdiensten samen. ‘In plaats van in te gaan op de vraag naar maatwerk, kiest Vivaldi er opnieuw voor om bestaande inefficiënte processen extra te financieren. Daarom diende ik een resolutie in om inbeslaggenomen crimineel geld te laten terugvloeien naar de federale gerechtelijke politie.’

Federaal gebrek aan urgentie

Het grote probleem in de strijd tegen druggerelateerde criminaliteit is het gebrek aan visie en coördinatie. ‘In die strijd zijn nationale en internationale samenwerking onontbeerlijk. En toch lijkt er binnen Vivaldi geen enkele urgentie te zijn om een concreet actieplan op te stellen tegen de druggerelateerde georganiseerde misdaad. In de bestaande strategische plannen rond veiligheid is er weliswaar aandacht voor drugsgeweld, maar het blijft bij theoretische concepten. Op het terrein is daar weinig of niets van te merken’, besluit Yngvild.

A photograph of two men in suits standing in a server room hallway. The man on the left is wearing a teal suit and glasses, and the man on the right is wearing a grey plaid suit. They are both smiling and looking at the camera. The man on the right has his hand on the shoulder of the man on the left.

VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS BEN WEYTS
EN VLAAMS PARLEMENTSLID KOEN DANIËLS

**'ONS ONDERWIJS WEER AAN
DE WERELDTOP BRENGEN.
DAT IS ONS DOEL'**

Het Vlaamse onderwijs gaat door verschillende stormen tegelijkertijd. Er was de coronacrisis, het lerarentekort, de tanende kwaliteit, de discussie over de eindtermen, ... LEO sprak erover met Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts en Vlaams Parlementslid en onderwijs-specialist Koen Daniëls. 'We zijn de tanker aan het keren. Dat vraagt tijd, en respect. Voor de leerkracht, voor het onderwijs zelf en uiteindelijk voor de leerling.'

Het is zoals in het voetbal, waar er veel meer coaches dan voetballers zijn: over het onderwijs heeft iedereen een mening, en vaak een andere. De Vlaamse minister van Onderwijs houdt het hoofd koel: 'Het is normaal dat velen zich betrokken voelen bij ons onderwijs. De passie en emoties laaien dan wel eens hoog op. Het toont aan hoe groot het maatschappelijke belang van kwaliteitsvol onderwijs is. Daar gaat het uiteindelijk om: de toekomst van onze kinderen. Dat mag dan wel eens tot stevige discussies en tot nieuwe inzichten leiden, maar het mag ons niet afleiden van ons voornaamste doel: het Vlaamse onderwijs opnieuw aan de wereldtop brengen. Dat is ons doel.'

Om onze onderwijskwaliteit te garanderen, moeten we wel voldoende leerkrachten voor de klas hebben.

Ben: 'Het lerarentekort is een complex probleem. We moeten enerzijds focussen op een betere instroom en anderzijds de uitstroom beperken. Wat die instroom betreft, hebben we al tal van maatregelen genomen, zoals de anciënniteit die zij-instromers nu kunnen meenemen. Dat was vroeger niet mogelijk. We zien daarvan nu al de eerste resultaten, want steeds meer mensen stappen van de privésector naar het onderwijs. We hebben ook de regels voor de vaste benoeming aangepast, zodat beginnende leerkrachten sneller zekerheid kunnen krijgen. Met de lerarenbonus zorgen we ervoor dat zij-instromers of net afgestudeerden die nog geen pedagogisch

bekwaamheidsdiploma hebben toch meteen kunnen lesgeven en drie uur per week vrijgesteld worden om dat diploma te behalen.'

Je pleit ook voor flexi-jobs in het onderwijs. De vakbonden zullen dat niet graag horen.

Ben: 'Het is zeker geen mirakeloplossing, maar het kan op korte termijn soelaas brengen voor het lerarentekort. Ik wil het voor mensen die vier vijfde werken en voor gepensioneerden mogelijk maken om hier en daar bij te springen. Bij heel wat vacatures gaat het om lespakketten van enkele uren. Je kan dan perfect mensen inschakelen die weliswaar een andere job uitoefenen, maar ook de juiste kwalificaties hebben om enkele uren per week les te geven. Veel mensen zitten te popelen om hun kennis en ervaring te delen, maar willen de volledige overstap niet maken. Dan is zo'n flexi-job een ideale tussenoplossing.'

'We moeten ermee stoppen allerhande maatschappelijke taken die niets te maken hebben met lesgeven af te schuiven op de scholen'

– Ben Weyts

Koen: 'We moeten de mensen zoeken waar we ze kunnen vinden. Het belangrijkste is dat onze leerlingen niet meer urenlang in de studie moeten zitten. Maar het gaat ook over het beperken van de uitstroom. Het is cruciaal dat we de administratieve rompslomp voor leerkrachten wegwerken. Leerkrachten moeten lesgeven, punt. Dat is voor mij een van de voornaamste zaken. Het heeft ook te maken met het personeelsbeleid. Ik zie scholen waar er veel uitstroom is, maar

ook scholen die hun kader goed in stand kunnen houden. De manier waarop scholen met hun leerkrachten omgaan, is een belangrijke factor.'

Ben: 'We zijn nu bezig een kader te creëren dat duidelijk maakt wat de overheid van leerkrachten verwacht. Dat mag je letterlijk nemen: je moet dat kader kunnen ophangen in de lerarenkamer. Zo zien leerkrachten heel duidelijk wat er moet van de overheid, en dus ook wat er allemaal niet moet. Het is bijvoorbeeld helemaal geen vereiste dat leerkrachten het hele dossier van hun leerlingen bijhouden om zich op het einde van het schooljaar te verweren tegen mogelijke juridische betwistingen. Toch verliezen veel leerkrachten daaraan vele uren. Dat is toch al te gek?'

Jullie spreken vaak over respect voor de leerkracht.

Ben: 'Dat klopt, en dan heb ik het niet alleen over respect in het klaslokaal. We moeten de dingen durven te benoemen. Het begint al bij de lerarenopleiding. Dat is geen afdankertjesopleiding. Als we het vak opnieuw willen respecteren en waarderen, moeten we de lat hoger leggen. Daarom hebben we de niet-bindende toelatingsproef omgevormd tot een proef met een resultaatverbintenis, gecombineerd met bijstand en remediering. Leerkracht worden, is niet zomaar voor iedereen weggelegd. Je moet er talent en aanleg voor hebben, zelfs al ben je een expert in je vak. We mogen daar gerust om meer excellentie vragen.'

Koen: 'Een tweede pijler is natuurlijk het respect voor de leerkracht en zijn of haar oordeel. Nu zie je ouders zelfs ingaan tegen resultaten van tussentijdse toetsen. Onderwijs is een leer- en levensproces, waarbij je ook geconfronteerd wordt met beslissingen waarmee je het misschien niet eens bent. Het hangt ook samen met de volledige pedagogische visie. Cijfers, die zijn duidelijk. Maar als je begint met smileys en dergelijke, dan zet je de deur open voor allerhande interpretaties en extra planlast voor de leerkracht.'

De lat moet dus hoger. ‘Excelleren’ is het kernwoord. Maar hoe?

Ben: ‘Er is ten eerste de valse tegenstelling tussen welbevinden en het verwerven van kennis en vaardigheden. Vroeger stelde men dat het essentieel is dat kinderen zich goed voelen, en dat je dat kan bereiken door minder te hameren op kennis. Wij zeggen: het ene versterkt het andere. Kinderen die goed leren, zullen zich automatisch beter voelen. En kinderen die zich beter voelen, kunnen ook beter leren. Ten tweede moet de focus liggen op lesgeven. We moeten ermee stoppen allerhande maatschappelijke taken die niets met lesgeven te maken hebben af te schuiven op de scholen. We moeten ook de discussie stoppen over allerhande pedagogische projecten en nieuwlichterij. Daarom hebben we de commissie Beter Onderwijs in het leven geroepen, om de neuzen in dezelfde richting te krijgen.’

Bij sommige onderwijskoepels staan de neuzen nog niet in dezelfde richting, getuige het protest tegen de eindtermen in het secundair onderwijs. En dan moeten er ook nog nieuwe eindtermen komen in het basisonderwijs.

Ben: ‘Als het gaat over eindtermen, krijg je altijd discussie. Nederlands en wiskunde zijn inderdaad belangrijk, zeggen ze. En dan volgt een ‘maar’, en een hele lijst aan wensen en eisen. Met alle respect: het gaat hier over basisonderwijs, met de nadruk op de basis die we willen leggen om succesvol verder te gaan in het secundair onderwijs, het hoger onderwijs en het leven in het algemeen. Dat moet je durven te benoemen en je moet ernaar handelen. Nederlands en wiskunde zijn van primair belang.’

Koen: ‘Ik heb lesgegeven in het beroeps- en het technisch secundair onderwijs. Weet je welk vak ze daar het moeilijkste vonden? Geschiedenis. Niet omwille van de inhoud, maar omdat het een vak is met

‘De tafels van vermenigvuldiging, de dt-regel, de hoofdstad van Frankrijk: dat is allemaal niet veranderd. Dat is basiskennis die verworven moet worden’

– Koen Daniëls

veel tekst. In essentie is dat dus een vak begrijpend lezen. Als je die basis niet hebt, krijg je een domino-effect. Als je de leerkracht niet begrijpt, zal je de inhoud nooit vatten. (Op dreef) Ons Vlaams onderwijs was wereldtop. We-reld-top! Dankzij een pedagogische aanpak die men de laatste jaren heeft verguisd en vervangen door leerplannen van de koepels en van pedagogen die zelf niet eens lesgeven. Het

is er niet beter op geworden. Nochtans, de tafels van vermenigvuldiging, de dt-regel, de hoofdstad van Frankrijk: dat is allemaal niet veranderd. Dat is basiskennis die verworven moet worden. Daarom willen we duidelijkheid in de eindtermen. De Vlaamse belastingbetaler betaalt jaarlijks 15 miljard euro voor ons onderwijs. Dan mogen we toch een aantal minimale kwaliteitseisen vastleggen om die kwaliteit te waarborgen? Om leerkrachten respect te tonen voor hun vak en hen te verzekeren dat ze wel nog grammatica mogen geven? Als lid van de gemeenschapspartij bij uitstek vind ik het ook belangrijk dat alle kinderen kwaliteitsvol onderwijs krijgen, en zeker diegenen die dat van thuis uit niet meekrijgen.’

Ondertussen is ook het M-decreet omgevormd tot het Leersteundecreet. Dat was een noodzakelijke ingreep?

Ben: ‘Het M-decreet was zowat de steen des aanstoots geworden. Een beetje

onterecht, vind ik, maar het decreet is gestruikeld over zijn eigen nobele intenties: men wou dat elk kind, met welke beperking dan ook, in het gewoon onderwijs terecht kon. Soms gaat dat gewoon niet. Elke leerling heeft het recht om te leren, ook als hij beperkingen heeft. Maar het debat ging de verkeerde richting uit. Het recht op kwaliteitsvol onderwijs houdt ook in dat kinderen zonder beperking niet verwaarloosd worden doordat er te veel aandacht gaat naar kinderen met speciale noden. Ook voor de leerkracht moet het behapbaar blijven.'

Koen: 'Gewoon onderwijs als het kan, buitengewoon onderwijs als het moet. Dat moet de leidraad zijn. Het M-decreet beoogde meer inclusie door iedereen samen in een klas te zetten. Mooie gedachte, maar praktisch niet haalbaar. Het nieuwe Leersteundecreet zegt het zelf: het gaat over leren, niet over zorgen.'

Als we kwaliteitsvol onderwijs willen organiseren, moet de geldbuidel open.

Ben: 'Put your money where your mouth is, en dat doen we ook. Met de Digisprong maken we bijvoorbeeld een stevige inhaalbeweging om de ICT-achterstand weg te werken die we opgelopen hadden in vergelijking met onze buurlanden. Vanaf het vijfde leerjaar moet elke leerling aan de slag kunnen met eigen ICT-materiaal. Daarvoor hebben we een half miljard euro vrijgemaakt. Maar het gaat ook over bakstenen. Ondertussen hebben we al drie miljard euro geïnvesteerd in nieuwbouw en renovatie.'

Koen: 'Pikant detail: toen Ben honderden miljoenen wou investeren in ICT-middelen in het onderwijs, vroeg hij de federale regering om de btw-heffing daarvoor te verlagen van 21 naar 6 procent. Hij kreeg nul op het rekest. Nu ook Wallonië die ICT-investeringen wil doen, kan die verlaging wel. Te laat voor Vlaanderen, weliswaar.'

Voor het eerst een duidelijk beleid voor hoogbegaafden

Verveling, demotivatie en onderprestaties liggen op de loer wanneer hoogbegaafde leerlingen onvoldoende uitgedaagd worden. En daarmee vergroot de kans op schoolmoeheid en ongekwalificeerde uitstroom. Kathleen Krekels nam samen met Kris Van Dijk het initiatief om tot een gedragen resolutie in het Vlaams Parlement te komen.

'Vroeger heerste de misvatting dat hoogbegaafdheid een luxeprobleem is. Maar wanneer hoogbegaafde kinderen verkeerd begrepen of onvoldoende uitgedaagd worden, volgen vaak ernstige problemen. De doelgroep is bovendien moeilijk te definiëren en omvat uiteenlopende noden. Soms is er ook sprake van een leer- of ontwikkelingsstoornis, wat de aanpak nog complexer maakt', zegt Kathleen.

Toelichtingen van enkele onderwijspecialisten in het Vlaams Parlement verruimden de inzichten. Het initiatief van Kathleen en Kris werd op 24 april 2019 dan ook unaniem goedgekeurd.

Wat noteren jullie in het voorlopige rapport van ons onderwijs?

Koen: 'Het is tijd dat alle actoren, van koepels en directies tot vakbonden, volop de kaart trekken van onderwijskwaliteit en respect voor de leerkracht. Niemand wordt beter van al die gevechten voor het grote gelijk, tot voor de Raad van State en het Grondwettelijk Hof.'

Ben: 'Het onderwijs heeft vele vaders en moeders, ook stiefvaders en -moeders,

Kathleen Krekels

Project Talent

Kathleen is tevreden dat minister Ben Weyts grondig aan de slag is gegaan met die adviezen van het Vlaams Parlement. 'Er wordt gewerkt met voorbeeldscholen om goede praktijken verder te verspreiden onder de noemer Project Talent. Maar er zijn ook concrete maatregelen om leerlingen extra uit te dagen. Zo werden onder meer de minimumleeftijd voor het getuigschrift basisonderwijs en de minimum instapleeftijd voor het lager onderwijs geschrapt. En in het secundair onderwijs is de mogelijkheid om vrijgesteld te worden voor bepaalde vakken een waardevolle vernieuwing.'

'Deze en nog andere maatregelen moeten ervoor zorgen dat we leerlingen die het nodig hebben extra kunnen uitdagen. Hoogbegaafde leerlingen hebben een enorm potentieel. Dat mogen we niet verloren laten gaan. Daarom is een beleid op maat essentieel', besluit Kathleen.

maar als het slecht gaat, kent men alleen de minister. Laten we nu verder werken op basis van de aanbevelingen van de commissie Beter Onderwijs. Laten we gaan voor die flexi-jobs en de lerarenbonus om het tekort op te vangen, en voor het kader voor minder administratieve lasten. We zijn de tanker echt wel aan het keren. Dat vraagt tijd, en respect. Voor de leerkracht, voor het onderwijs zelf en uiteindelijk voor de leerling.' ■

De favoriete apps van Karolien Grosemans

Je zit te chatten over taken, studiepunten, handboeken ... Mogen we daaruit afleiden dat je weer op de schoolbanken zit, Karolien?

'Toen ik voorzitter werd van de commissie Onderwijs wilde ik me snel inwerken in de thema's. Ik heb voeling met de sector omdat mijn loopbaan in het onderwijs startte, en ik hou contact met mijn vroegere collega's. Maar het commissiewerk is toch nog een ander paar mouwen.

Ik schreef me daarom in voor de opleiding Schoolontwikkeling aan de Hogeschool VIVES – Campus Torhout. Een schoolontwikkelaar stimuleert en begeleidt processen om de kwaliteit van het lesgeven en leren op school te verbeteren. Als student verdiep je je in de schoolorganisatie en het leiden ervan. Je bespreekt visies op onderwijs, je leert startende leerkrachten coachen en je krijgt inzichten in professionalisering en internationalisering.

Torhout is wat te ver van Herk-de-Stad om alles fysiek te volgen. Ik studeer de vakken daarom grotendeels op

eigen houtje. Het gesprek hiernaast komt uit de Whatsappgroep met mijn medestudenten. Ik ben veruit de oudste van de klas, maar ze helpen me heel goed. En als ze het niet eens zijn met een onderwijsdecreet, dan vertellen ze me dat ook. Dat waardeer ik. Deze maand start ik met het derde en laatste jaar van de opleiding. De combinatie met mijn job en gezin is vaak stevig, maar de studie én de studentenkaart houden me jong.'

Karolien Grosemans (°1970) is geboren en getogen in Herk-de-Stad, waar ze met haar echtgenoot, twee zonen en twee jachthonden woont. Ze studeerde Germaanse filologie aan de KU Leuven en volgde nadien een opleiding communicatiemanagement in avondonderwijs. Karolien gaf 17 jaar lang les in het secundair onderwijs. Sinds 2007 is ze gemeenteraadslid en tussen 2012 en 2018 was ze schepen. Tussen 2010 en 2019 zetelde ze in Kamer. In 2019 werd ze verkozen als volksvertegenwoordiger in het Vlaams Parlement. Ze is er voorzitter van de commissie Onderwijs. In haar vrije tijd studeert ze, gaat ze graag iets drinken met vrienden of bekijkt ze een serie op Netflix.

✉ karolien.grosemans@n-va.be
📘 fb.com/grosemanskarolien 📧 @KaroGrosemans
🌐 www.karoliengrosemans.be 📱 @kgrosemans

Het Belang van Limburg

Zowat het eerste dat ik 's ochtends doe, is het provinciale nieuws lezen. Al leidt dat er vaak toe dat ik me bij de start van de dag al flink aan het opwinden ben over de berichtgeving.

GoodNotes

Met de app GoodNotes kan ik handgeschreven notities maken op mijn tablet. Gedaan met de tientallen papieren post-its die ik in de loop van de dag weer kwijtspeel.

Spotify

Mijn favoriete hits afspelen en ongegeneerd luid meezingen in de file richting Brussel? Een bijna dagelijks pleziertje!

HET *Sint-Truiden* VAN NINA KVIKVINIA

‘Eigenlijk zouden we het daarover niet moeten hebben’, zegt Nina Kvikvinia, sinds dit jaar schepen van (onder meer) Jeugd, Toerisme, Gelijke Kansen en Milieu in Sint-Truiden. ‘Daarover’, dat is een stukje van haar levensverhaal: als prille tiener ontvluchtte ze het oorlogsgeweld in Georgië en kwam ze in Vlaanderen terecht. ‘Ik woon en leef hier al het grootste deel van mijn leven. Hoe lang moet ik nog het label van vluchteling dragen?’ LEO sprak dan ook met een volbloed Truiense.

Uit het gesprek blijkt toch dat Nina Kvikvinia's verhaal haar visie op mens en maatschappij heeft vormgegeven. En dat die visie haar niet toevallig bij de N-VA heeft gebracht. ‘Het is nooit een optie geweest om me te nestelen in een rol als vluchteling en me te laten pampieren.

Dat zouden mijn ouders ook nooit aanvaard hebben. We zijn hier midden in de zomervakantie aangekomen, maar ik moest meteen mee naar de taallessen. Het is heel eenvoudig: de overheid reikt je de roeispanen aan, maar jij moet wel zelf roeien.’

Zo haalde Nina alsnog haar diploma middelbaar onderwijs – met grote onderscheiding – en trok ze prompt naar de universiteit voor een studie Rechten. Ondertussen was de link met de N-VA al gelegd, dankzij de ouders van voormalig parlementslid Helga Stevens. ‘Zij waren goed bevriend met mijn ouders en kwamen regelmatig over de vloer. Samen discussieerden we over maatschappij en politiek. Ik voelde al snel dat mijn wereldbeeld goed overeenkwam met de standpunten van de partij en werd lid.’

Geen excuustruus

Nina ging aan de slag bij de fractie van het Vlaams Parlement en zette haar eerste stappen in de lokale afdeling van Sint-Truiden. In 2012 werd ze meteen verkozen tot OCMW-raadslid. ‘Ik heb nooit het gevoel gehad dat men mij op de lijst wou omwille van mijn profiel als voormalig vluchteling. Een excuustruus, zeg maar. De afdeling zocht vrouwen met een mening die het goed kunnen uitleggen. Nou, dat past wel bij mij.’ (lacht) →

**‘Als stad heb je
tweeverdieners
nodig’**

HET SINT-TRUIDEN VAN NINA KVIKVINIA

- geboren op 4 mei 1984 in Sokhumi (Georgië)
- mama van Anna (12) en Maxime (8)
- OCMW-raadslid van 2012 tot 2018
- gemeenteraadslid sinds 2018
- schepens sinds 2022

In 2018 stond ze op de tweede plaats bij de lokale verkiezingen. De N-VA stapte in het Truiense stadsbestuur en sleepte 2,5 schepensambten uit de coalitie-onderhandeling. Dat halve schepensmandaat ging naar Nina. Op 1 januari 2022 legde ze de eed af als schepen van Jeugd, Flankerend Onderwijs, Kinderopvang, Toerisme, Diversiteit en Gelijke Kansen, Leefmilieu en Natuur. ‘Zo midden in de legislatuur starten, is niet ideaal. Je moet hard werken om in die kortere periode je accenten te kunnen leggen en je administratie te leren kennen.’

Evenwichtsoefening

‘Daarom is het bestuursakkoord zo essentieel’, zegt Nina. ‘Daaraan heb ik mee kunnen werken en daarin leg je toch de belangrijkste accenten van je beleid. Nu is het een kwestie van die accenten verder door te zetten en initiatieven af te werken.’ Die initiatieven, dat zijn er veel. Dat kan ook niet anders, met zo’n lijst aan bevoegdheden. ‘Dat gaat inderdaad breed, ja. Het is af en toe een evenwichtsoefening. Zelfs na drie jaar inlooptijd is het soms nog wat zoeken. Ik heb voor mezelf een duidelijke planning gemaakt met wat ik elke dag ga doen, maar soms loopt het gewoon door elkaar. Voor mijn bevoegdheid Toerisme was ik volop bezig een mooi toeristisch concept uit te werken rond onze bloesems, toen we ontdekten dat er op een voormalige stortplaats in de gemeente PFOS was ontdekt. Dan is het meteen schakelen.’

Die variatie is soms moeilijk, maar evenzeer heel leuk,

ervaart Nina. ‘Ik ben vanochtend naar een paar jubilea gegaan om inwoners te feliciteren met hun 50- of 60-jarige huwelijk. Straks zegen ik een huwelijk in, dat is ook altijd fijn. Dan zijn alle mensen blij. En zo zijn al mijn bevoegdheden op de ene of de andere manier interessant.’

Maar als we het hebben over haar bevoegdheid Toerisme, veert Nina pas echt op. ‘Hoeveel bladzijden telt dit interview? Want over Sint-Truiden kan ik lang doorgaan.’ Samengevat: u bent het hele jaar welkom in Sint-Truiden, maar de periode van de bloesems is een visuele parel. Dan biedt de stad u een uitgebreid programma met activiteiten aan. Overnachten kan in een van de weinige vijfsterrenhotels die het land rijk is, maar evenzeer in een doorzichtige slaapkubus die tussen de hoogstambomen staat. ‘Sint-Truiden is ook een heuse monumentenstad met heel wat archeologisch erfgoed. Onze minister van Erfgoed Matthias Diependaele weet ons goed te vinden’, knipoogt Nina.

Zomerscholen

Als schepen van Flankerend Onderwijs zette Nina zich achter de oproep van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts om zomerscholen in te richten. ‘Sint-Truiden heeft geen scholen in eigen beheer – daardoor is mijn bevoegdheid ‘flankerend’ – maar ik heb toch drie

‘Ze kunnen je alles afpakken, maar niet wat er in je hoofd zit. Dat kan je overal gebruiken’

‘Sint-Truiden is een heuse monumentenstad met heel wat archeologisch erfgoed.’

‘Men zoekt vrouwen met een mening die het goed kunnen uitleggen. Nou, dat past wel bij mij.’

scholen kunnen overtuigen om in dat verhaal mee te stappen, al heb ik daarvoor stevig moeten lobbyen. We hebben deze zomer 265 kindjes gedurende twee weken zomerklassen kunnen aanbieden. Goed onderwijs is zo belangrijk. Dat heb ik van thuis uit meegekregen: ze kunnen je alles afpakken, maar niet wat er in je hoofd zit. Dat kan je overal gebruiken.’

Nina wil van Sint-Truiden een echte ‘gezinsstad’ maken. Dat klinkt mooi, maar wat houdt dat concreet in? ‘Sint-Truiden is een heel diverse stad qua populatie. We kunnen hier heel veel zaken faciliteren, zoals een psychiatrisch ziekenhuis en een asielcentrum. Maar om onze samenleving in evenwicht te houden, heb je tweeverdieners nodig. Die mensen hebben het niet altijd gemakkelijk om werk, gezin en vrije tijd te

combineren. Daarbij kunnen we helpen, bijvoorbeeld met flexibele kinderopvang. Onze ambitie is om 100 extra kinderopvangplaatsen te creëren. We zitten nu al aan 65. Dat komt dus goed.’

Het is volgens Nina een mooi voorbeeld van hoe het lokale beleid dicht bij de mensen staat. ‘Je vult je leven in en wij proberen jou te accommoderen bij de zaken die je nodig hebt om dat leven in te vullen. We hebben in de zomer heel wat diensten verhuisd, maar toch hebben we er alles aan gedaan om tal van activiteiten voor nieuwkomers te laten doorgaan. Zoals ik al zei: mensen moeten zelf leren roeien, maar je moet wel de roeispanen aanreiken.’

Het komt goed

We keuvelen nog wat na, en zo komen we bij de oorlog in Oekraïne. ‘Voor mij is er een wereld vóór en na 24 februari (*de inval van Rusland in Oekraïne, red.*). Het is bijna dezelfde situatie als toen in Georgië, al verkochten de Russen het toen als een burgeroorlog. Maar gelukkig kijkt de hele wereld nu wel toe, dankzij de sociale media. En Oekraïne vecht hard terug. Het is haast ironisch: toen we gevlucht zijn, waren het net de Oekraïners die ons gered hebben. Ach, het is een levensles: wees altijd voorbereid. Dan heb ik het niet over proviand inslaan in je kelder, maar gewoon het besef dat je als middenklassegezin plots alles kan kwijtraken en dat je achterblijft met enkel de kleren aan je lijf. Maar daaraan ga je niet dood. Het komt goed.’ (lacht) ■

Gezondheid!

Ook Oudenaarde ontsnapt niet aan de fusiedrang. Open Vld en cd&v hadden een merkwaardige en onlogische megafusie in gedachten met Wortegem-Petegem, Kruisem en Kluisbergen.

Bij de aanvang van een gespreksavond over de fusie hield N-VA Oudenaarde een ludieke actie en trakteerde ze op een speciale fusie-jenever. De bekende Wortegemsen werd omgedoopt tot Oudenaardsen. Op die manier wilde de N-VA aandacht vragen voor kleine (deel)gemeenten in de geplande megafusie. Intussen zijn de megalomane fusieplannen voorgoed begraven.

Vlaanderen feest op 11 juli

DESTELBERGEN

DIEPENBEEK

KAPELLE-OP-DEN-BOS

KRUIBEKE

In rechte lijn richting 2024

De lokale verkiezingen van 2024 zijn voor onze partij opnieuw een cruciaal moment. In 2012 en 2018 zetten we in heel Vlaanderen en Brussel grote stappen richting lokale verankering. In 2024 moeten onze ambities nog verder reiken.

De N-VA bestuurt mee in meer dan 120 steden en gemeenten. Als grootste partij in Vlaanderen willen we ook lokaal de grootste zijn. Bestendigen is dus niet voldoende: in veel gemeenten is er nog marge om te groeien en te professionaliseren.

TRAJECT 2024

In de aanloop naar de vorige gemeenteraadsverkiezingen stonden onze afdelingen er niet alleen voor. Met TRAJECT 2024 biedt het partijsecretariaat opnieuw een uitgebreid voorbereidings-traject aan om afdelingen klaar te stomen.

Dat startte in het voorjaar van 2022 met de lokale bestuursverkiezingen en de provinciale terugkomdagen voor afdelingen.

Tussenstand

Sindsdien maken alle afdelingsbesturen een tussenstand op van hun werking. Het doel van die zogenaamde SWOT-analyse is om elke afdeling te laten nadenken over haar huidige werking en de beste strategie voor 2024. Wat zit er al goed? Wat zijn de werkpunten? Of wat ontbreekt er nog om succesvol te zijn bij de lokale verkiezingen?

De grootste partij van Vlaanderen

De N-VA is dé oppositiepartij tegen de Belgische Vivaldi-regering. Vlaams minister-president Jan Jambon verdedigt de belangen van 6,5 miljoen Vlamingen en onze ministers Weyts, Demir en Diependaele nemen het elke dag op voor het Vlaamse onderwijs, het Vlaamse milieu en de Vlaamse belastingbetaler. En dat zien we ook aan de instroom van nieuwe leden. Met andere woorden: de N-VA was, is en blijft de grootste partij van Vlaanderen.

100 jaar

Ondertussen loopt de lokale ledenhervorming volop. In onze ledencijfers zien we elke dag het resultaat van het harde werk van de lokale afdelingsploegen. In afdeling Kontich-Waarloos hernieuwde de honderdjarige Maria Verreydt-Van Assche (beter gekend als 'ons Justine') nog enthousiast haar lidmaatschap.

Het bezoeken
waard, ook
met uw afdeling

Twee gerenoveerde topmusea in Vlaanderen

KMSKA

Na elf jaar restaureren opende het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) vorig weekend opnieuw de deuren. 'Zowel in het gerenoveerde deel als in de splinternieuwe zalen gaat het om puur vakmanschap, met een topcollectie die onze wereldberoemde Vlaamse meesters volledig tot hun recht doet komen,' zegt Luk Lemmens, gedeputeerde en voorzitter van de raad van bestuur.

Onder impuls van de Vlaamse Regering, met voormalig minister-president Geert Bourgeois en minister-president Jan Jambon, verwelkomt Vlaanderen met het KMSKA een architecturale parel die zich kan meten met topmusea als het Rijksmuseum en het Prado.

Belevingsmuseum 1302

Op de vooravond van onze Vlaamse feestdag vond ook de officiële opening plaats van het Belevingsmuseum Kortrijk 1302, de nieuwe invulling van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in de Leiestad. 'Geen klassieke museumopstelling maar een multimediale beleving,' zegt schepen van Cultuur Axel Ronse. 'Ontdek met het betoverende klank- en lichtspel en meeslepende animaties de bloei van het graafschap Vlaanderen, de Guldensporenslag en het verhaal van onze Vlaamse identiteit.'

Supersenior en nationaal kampioen op de piste

LEO zet met veel sportief plezier N-VA-lid Herman Derdin uit Begijnendijk in de kijker. Herman verpulverde op 17 juni 2022 het Belgische pisterecord voor tachtigjarigen.

Het Vlaams Wielercentrum Eddy Merckx was goed gevuld met supporters en fans uit Begijnendijk en omstreken. Om 14.30 uur klonk het startschot en fietste Herman een uur lang aan een gemiddelde snelheid van 37,8 kilometer per uur. Ondanks de broeierige hitte fietste hij de pannen van het dak en werd zijn naam toegevoegd aan de tabellen van de kampioenen. Wat een prestatie!

Ondervoorzitter Patrick Breuls was van bij de aanvang van de recordpoging nauw betrokken bij het project. 'Met veel trots vergezelde ik Herman naar het Zomerfeest van de N-VA in Mechelen, waar minister van Sport Ben Weyts onze kampioen feliciteerde.'

BRUSSEL

Het Britse tijdschrift *The Economist* verkoos Wenen de voorbije vijf jaar al drie keer als meest leefbare stad ter wereld. Een schril contrast met Brussel, dat op plaats 24 prijkt. Tijdens het zomerreces trok Brussels parlementslid Cielkje Van Achter naar Wenen om te ontdekken wat Brussel van de Oostenrijkse hoofdstad kan leren.

Cielkje Van Achter: 'Met een samenhangend netheidsbeleid en de nodige aandacht voor inburgering van nieuwkomers kom je al een heel eind.'

'WENEN IS EEN VOORBEELD VOOR BRUSSEL'

Als er een ding is dat als inspiratie kan dienen voor Brussel, wat is dat dan?

'Dat het zo kraaknet is in Wenen! Wenen telt dubbel zoveel inwoners en is drie keer groter dan Brussel. Toch is er maar één administratie die het volledige netheidsbeleid uitstippelt en uitvoert. In Brussel is die bevoegdheid versnipperd over twintig administraties. De minister van Netheid en de negentien bevoegde schepenen schuiven in Brussel maar al te gemakkelijk de verantwoordelijkheid door naar elkaar. Zo organiseer je een chaos waarin uiteindelijk niemand nog verantwoordelijk is: zwerfvuil stapelt zich op, sluikstorten wordt te diffuus aangepakt, en zelfs van sensibiliseren komt weinig in huis.'

Dus Brussel kan het niet?

'Uit mijn contacten met de Weense netheidsadministratie onthoud ik dat je eigenlijk veel kan doen op een relatief korte tijd. Wenen was niet altijd een even propere stad. Midden de jaren 2000 klaagde de Weense bevolking, net zoals veel Brusselaars vandaag, over de

netheid van de straten. In een aantal jaren tijd en met gerichte maatregelen – extra vuilnisbakken, gerichte campagnes en zogenaamde Waste Watchers die sluikestorten op heterdaad betrappen en beboeten – heeft Wenen de stad opgekuist en de mentaliteit van de Weense bevolking veranderd. Ook Brussel heeft nood aan een dergelijk plan van aanpak dat handhaving niet schuwt.'

'In tegenstelling tot Brussel heeft Wenen de toestroom van mensen goed kunnen absorberen in de lokale gemeenschap'

Is het dan echt enkel een kwestie van de regels te doen naleven?

'Brussel en Wenen zijn grootsteden die al

jaren kampen met een voortdurende bevolkingstoename. Het is opmerkelijk dat Wenen, in tegenstelling tot Brussel, die toestroom van mensen goed heeft kunnen absorberen in de lokale gemeenschap. Veel samenlevingsproblemen waarmee Brussel vandaag kampt, zijn daardoor in Wenen helemaal geen punt. De publieke ruimte en het openbaar vervoer zijn er kraaknet en veilig.'

Hoe heeft Wenen die inburgering dan aangepakt?

'Met systematische aandacht voor inburgering over alle beleidsdomeinen heen. Inburgering is er verplicht, maar dat is niet het enige. Het wordt ook actief in de hand gewerkt door bijvoorbeeld bij stadsvernieuwingsprojecten te streven naar een sociaal-economische mix van mensen. Nieuwkomers geraken ingeburgerd en onderschrijven heel duidelijk het geheel aan sociale normen. Het is mede dankzij die breed gedragen consensus over het geheel aan rechten en plichten dat Wenen zo een leefbare stad is. In Brussel ontbreekt het aan een dergelijk gevoel van samenhang en valt een deel van de bevolking buiten het sociale contract. En dat zie je op straat.' ■

FEDERAAL

VLAAMS

FEDERAAL TESTPLATFORM VOOR CORONATESTEN: 'OPDOEKEN!'

Kamerlid Frieda Gijbels en Vlaams Parlements lid Maaïke De Vreese pleiten ervoor om het federale testplatform voor de analyse van de PCR-testen af te schaffen. Dat parallelle circuit is te duur en inefficiënt.

'Tijdens de coronacrisis maakte de federale regering de fout een parallel circuit uit de grond te stampen in plaats van de bestaande laboratoria te versterken. Die federale centra worden overgesubsidieerd en er worden nauwelijks nog testen uitgevoerd. Hoog tijd om ze op te doeken', zegt Frieda.

Duur en inefficiënt

Aan dat parallelle circuit van laboratoria hangt een stevig prijskaartje. De opstart van het systeem kostte al 2,2 miljoen euro. En maandelijks wordt er nog steeds 576.000 euro uitbetaald aan het platform,

Frieda Gijbels

Maaïke De Vreese

terwijl uit de cijfers van Sciensano blijkt dat er nauwelijks nog testen worden uitgevoerd.

Vertrouwen

'Zeker in de regio Brugge presteert het federale testplatform ondermaats', zegt Maaïke. 'Doordat West-Vlaanderen geen universitair laboratorium heeft, moet er samengewerkt worden met UZ Gent. Dat kost bakken geld en is inefficiënt. De bestaande laboratoria in de Brugse regio hebben nochtans fors geïnvesteerd en zijn perfect in staat de analyse van de PCR-testen te doen.'

FEDERAAL

'PENSIOENHERVORMING' IS SLAG IN HET WATER

'Net voor het zomerreces kwam de regering-De Croo niet naar buiten met een pensioenhervorming, maar met een symbolisch non-akkoord', blikt Kamerlid Wim Van der Donck terug. 'Wat onze kinderen en kleinkinderen nodig hebben, is een robuust toekomstplan. Wat ze kregen is een kibbelende regering.'

De pensioenbonus was het enige punt waarover de zeven regeringspartijen het snel eens waren. Dat pensioenextraatje voor wie níet met vervroegd pensioen gaat, was afgeschaft in de vorige regering:

Wim Van der Donck

het had nauwelijks effect in verhouding met het prijskaartje.

Uitzonderingen

Om recht te hebben op het minimumpensioen van 1.500 euro ga je minstens twintig jaar gewerkt moeten hebben. 'Op zich een goede zaak', zegt Wim. 'Maar er zijn zoveel uitzonderingen en de overgangperiode is zo ruim dat het nauwelijks effect heeft. Wie níet werkte kan nog altijd hetzelfde pensioen krijgen als iemand die een hele carrière lang gewerkt heeft.'

VLAAMS

NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS IN BRUSSEL HAALT SLAG THUIS

Het Grondwettelijk Hof bevestigde de nieuwe voorrangsregels voor Nederlandstaligen in het onderwijs in Brussel, nadat de Franse Gemeenschapscommissie COCOF en de Franstalige Gemeenschap de regeling hadden aangevochten.

Annabel Tavernier

Arnout Coel

'Dankzij de N-VA werd de voorrang voor Nederlandstaligen verhoogd van 55 naar 65 procent', zegt Vlaams Parlements lid Annabel Tavernier. 'Het is ook logisch dat Vlaanderen voorrang geeft aan ouders die kiezen voor de Vlaamse Gemeenschap. De COCOF zou haar energie beter in de kwaliteit en capaciteit van het Franstalige onderwijs steken in plaats van in juridische veldslagen.'

Vlaamse Rand

De nieuwe inschrijvingsregels hebben ook gevolgen voor scholen in de Vlaamse Rand. Zij kunnen voorrang geven aan kinderen die in de gemeente wonen. De secundaire scholen mogen 70 procent van hun plaatsen voorbehouden voor leerlingen die sinds het begin van hun schoolloopbaan onafgebroken Nederlandstalig onderwijs volgen.

'Er komen steeds meer leerlingen vanuit Brussel en Wallonië naar scholen in de Vlaamse Rand. Die instroom zet extra druk op die scholen. Daarom laten we leerlingen die al van aan de start kiezen voor het Nederlandstalige onderwijs daarvan de vruchten plukken', zegt Vlaams Parlements lid Arnout Coel.

BLIJFT ONS VOEDSEL ZO DUUR?

Wat is de oorzaak van het probleem?

Wereldwijd zijn de voedselprijzen ongezien hoog. Terwijl de prijzen al in 2020 de hoogte ingingen, heeft de Russische invasie van Oekraïne die stijging verder aangevuurd. De zomer bracht enige verlichting. De Russische blokkade van de Oekraïense havens werd deels opgeheven, waardoor de voedslexport kon hernemen. De prijzen voor graan op de wereldmarkt daalden aanzienlijk door die deal, alhoewel ze nog meer dan elf procent hoger zijn dan in dezelfde periode vorig jaar. Toch zijn de gevaren nog niet geweken. Russisch president Poetin dreigt de graandeal te annuleren. Daarnaast blijven de prijzen van energie en meststoffen hoog en vallen sommige oogsten tegen door het droge weer.

Waar schuilen de risico's?

In landen met lage inkomens spendeert de bevolking een groter deel van haar inkomen

aan voedsel. Stijgende voedselprijzen zorgen daarom in die landen voor grote sociale onrust. Gecombineerd met economische uitzichtloosheid kan dat voor een explosieve cocktail zorgen. De nasleep van de Arabische Lente van ondertussen twaalf jaar geleden ligt nog vers in ons geheugen: niet enkel instabiliteit aan de Europese buitengrenzen, maar ook grote migratiestromen waren het gevolg. Landen als Egypte en Libanon zijn erg afhankelijk van leveringen uit Oekraïne, en ook bijvoorbeeld de Hoorn van Afrika kreunt onder een hongersnood door klimaatverandering en conflicten. Geconfronteerd met hogere prijzen ervaren hulpagentschappen moeilijkheden om voldoende voedsel aan te kopen en te verdelen.

Wat kunnen we doen?

Doordat de stijging van de voedselprijzen verschillende oorzaken kent, moet de

oplossing eveneens gediversifieerd zijn. Ten eerste moeten we onze veiligheid verzekeren en het respect voor het internationale recht garanderen om de Russische chantage tegen te gaan. Daarnaast bevestigen de logistieke problemen door de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne de nood aan een vrij handelsklimaat. Het wegwerken van handelsbelemmeringen komt zowel Vlaanderen als onze handelspartners ten goede en garandeert ook voor voedselproducten een stabiel handelsklimaat. In die optiek kijken we uit naar de opportuniteiten in nieuwe Europese vrijhandelsakkoorden. Ten slotte draagt Vlaanderen zelf al een steentje bij via ontwikkelingshulp die onder meer focust op landbouw en voedselzekerheid in Zuidelijk Afrika, en zal het ook met Marokko een partnerschap uitrollen. Uiteraard zijn goed bestuur en respect voor de mensenrechten belangrijke voorwaarden voor duurzame ontwikkeling. ■

1986

Geboren en getogen Duffelse

Op Wereldgezondheidsdag – 7 april – komt Sofie vanuit de bloemkolen piepen in het landelijke Duffel. Papa Bruno is leraar in een plaatselijke lagere school en mama Ingrid is aan de slag als kleuterjuf.

De weg van Sofie Joosen

2010

Eerste stappen in de politiek

Sofie treedt toe tot de lokale afdeling van de N-VA. Als 24-jarige komt ze terecht in een kleine maar gedreven bestuursploeg. Sofie is een harde werker: duizenden huis-aan-huisbladen bussen, haar ongezouten mening uiten, activiteiten op poten zetten, mee aan de kar trekken van Jong N-VA Duffel, niets is haar te veel.

2012

Schepen

Bij haar eerste verkiezingen wordt Sofie schepen van onder andere Sport, Lokale Economie, Land- en Tuinbouw en Dierenwelzijn. Bevoegdheden waarvan later zal blijken dat ze in de sterren stonden geschreven.

2014

Jong parlements lid

Mede dankzij een grote groep enthousiaste vrijwilligers raakt Sofie verkozen als Vlaams Parlements lid. Met haar 28 lentes is ze een van de jongste parlementsleden van het land. In 2019 haalt ze een nog hogere persoonlijke score en begint ze aan haar tweede termijn als parlements lid. In Brussel volgt ze de commissies Landbouw en Dierenwelzijn op.

2022

Burgemeester met hart en ziel

In 2018 trekt Sofie de N-VA-lijst en wordt ze burgemeester van Duffel. Sofie is als echte Duffelse graag onder de mensen. Je vindt haar dan ook stevast op heel wat lokale activiteiten.

In deze rubriek laten we een extern expert aan het woord. Hij of zij is niet partijpolitiek gebonden en verwoordt niet noodzakelijk het standpunt van de N-VA.

Johan Op de Beeck

'DE CANCEL CULTUUR IS DOM EN OOK CONTRAPRODUCTIEF'

Johan Op de Beeck was journalist en presenteerde het journaal bij de toenmalige BRT. Sindsdien schreef hij een indrukwekkend oeuvre bij elkaar over historische figuren als Napoleon en Lodewijk XIV, en gebeurtenissen als de Franse Revolutie. Daarnaast is en blijft hij een kritische stem in het brede maatschappelijke debat.

In het eerste deel van jouw boek over de Franse Revolutie schets je uitvoerig de omstandigheden die leidden tot de revolutie: schaarste, instabiliteit, een rigide overheid die geen vertrouwen schenkt, oorlog. Herkenbare symptomen. Dreigt opnieuw de revolutie?

'Revoluties komen altijd onverwacht, plots en met vernietigende kracht. Aan de basis ervan ligt een cocktail van verschillende moleculen: in de eerste plaats schaarste en gebrek, maar ook

angst, oorlog, het niet meer (h)erkennen van de instellingen, de perceptie dat het politieke regime onbekwaam is om de echte problemen aan te pakken. En ten slotte: hoop, omdat zich een geloofwaardig nieuw maatschappelijk project aandient. Alleen dat laatste ontbreekt vandaag, terwijl er in 1789 wel hoop was. Verder zitten alle moleculen klaar in de reageerbuis.'

Waar komt jouw passie voor de figuur van Napoleon vandaan? Kunnen we vandaag nog iets leren van zijn visie op mens, staat en samenleving?

'Ik vind hem een zeer groot staatsman, met vele tekortkomingen. Op het vlak van de gelijkwaardigheid heeft hij de samenleving met zevenmijslaarzen vooruitgebracht. Vrijheid beschouwde hij dan weer als 'iets voor later'. Het Concordaat dat hij afsloot met paus Pius VII vind ik

een meesterwerk: een vreedzame win-winoplossing voor de scheiding van kerk en staat en co-existentie van levensbeschouwingen. Zeer actueel. Als manager kan hij zelfs vandaag nog inspireren. Wat betreft diversiteit en HR heeft hij veel glazen plafonds doorbroken en de gelijkheid echt in de praktijk omgezet. Hij kon echter niet delegeren en deed vaak aan micromanagement. Maar als we hem in de context van toen evalueren, zeg ik: *chapeau!*'

'Door het debat niet aan te gaan, duw je grote groepen naar de extremen'

'Vroeger verdedigden we onze soevereiniteit met een leger en diplomatie, nu door een maximale energie-onafhankelijkheid'

Je boek 'De bedreigde vrijheid' is vandaag relevanter dan ooit. De woke-cancelcultuur brengt het strenge politiek correcte denken terug – denk maar aan FC De Kampioenen – terwijl er nog steeds bloed vloeit omwille van het boek dat Rushdie schreef. Ontwaar jij een kwalijke tendens?

'Wie die kwalijke tendens niet ontwaart, leeft buiten de maatschappij of behoort zelf tot die kwalijke tendens. De vrijheid van meningsuiting is hard bevochten en geldt niet alleen voor mij, maar ook voor mijn tegenstander. Dat lijken velen nog steeds niet goed te snappen. Ze mag niet onbegrensd zijn. Oproepen tot geweld kan absoluut niet. Vandaag evolueren we naar het omgekeerde. Je hebt geen wet nodig om iemand uit te sluiten wiens mening jij als schokkend ervaart. Dat is inderdaad de cancelcultuur. Verdacht maken, *infréquentable* maken, angst creëren voor een beroepsverbod, weren uit de media. Zoiets draagt de kiemen van fascistoïde denken in zich. Het is niet alleen fundamenteel in strijd met de democratische grondslagen maar bovendien dom en contraproductief. Door een mening te verbannen, verdwijnt ze niet. Ze gaat ondergronds en voedt de veenbranden onder onze maatschappij. Het openlijk verschillen van mening en het harde maar vreedzame debat is de democratie. Door het debat niet aan te gaan, door het debat niet aan te leren in ons onderwijs maar er omheen te lopen, duw je grote

groepen naar de extremen. Daar zal een prijs voor betaald worden.'

'Tegelijk mogen we niet blind zijn voor diegenen die deze vrijheid misbruiken om ze uiteindelijk te kunnen afschaffen. Zoals filosoof Karl Popper zei: 'Je moet niet tolerant zijn voor de intoleranten.' En die treffen we aan in alle levensbeschouwingen en politieke strekkingen. Ik mis echter de verdedigers van de vrijheid van meningsuiting in diezelfde groepen. Ze zwijgen te veel, ze doen te weinig.'

Op basis van jouw commentaren en reacties op onder meer de sociale media mogen we ervan uitgaan dat je de kernuitstap geen bijster goed idee vindt?

'Al na de bezetting van de Krim in 2014 heb ik gewaarschuwd: zorg dat we zo energie-onafhankelijk mogelijk worden. Vroeger verdedigden we onze soevereiniteit met een leger en diplomatie, nu door een maximale energie-onafhankelijkheid. Kernenergie is *clean*. Ze moet deel blijven uitmaken van onze energiemix. Waar gaat de elektriciteit vandaan komen om onze bedrijven competitief te houden? Om onze jobs en onze welvaart te behouden? Het is waanzin om ons te ontdoen van die milieuvriendelijke giganten. Maar weinigen hebben echt stappen gezet om de kernuitstap terug te draaien. Ik denk dat de bevolking daarover een uitgesproken mening begint te krijgen.' ■

Geflitst

In de vorige federale regering-Michel bracht Johan Van Overtveldt het begrofstekort van 3,1 naar 0,6 procent van het bruto binnenlands product. Dat harde werk is intussen volledig verkwaeseld: het tekort klom onder paars-groen weer naar 5,4 procent, waarvan het grootste deel structureel.

'Wil je de koopkracht van de mensen beschermen? Geef de indexverhoging netto en indexeer de belastingschalen. Maar dan moeten we de overheidsuitgaven, de hoogste na Griekenland, terugdringen', aldus Bart De Wever tijdens het VOKA-rentreedebebat begin september.

'België, Wallonië en Brussel zakken steeds dieper weg in financieel drijfzand', stelde ook journalist Ewald Pironet vast in Knack (14/09/2022). Ondertussen waakt Vlaams minister Matthias Diependaele wel over uw centen. Als enige regio zet Vlaanderen koers naar een begrotingsevenwicht.

Hoe Matthias dat doet? Onder meer door alle Vlaamse subsidies transparant te maken, misbruik van subsidies tegen te gaan en in vraag te stellen of alle subsidies wel effectief en nodig zijn. Wilt u dat nieuwe subsidieregister zelf inkijken? Dat kan op subsidieregister.be.

‘Wat mooi klinkt op papier, is niet altijd eenvoudig uit te voeren’

VOORMALIG ADVISEUR JAN VERLAAK DOET NU AAN ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING IN AFRIKA

Jan Verlaak doet niet aan carrièreplanning, maar wordt naar eigen zeggen gedreven door de wil om te doen wat je zelf verkondigt. Het bracht hem bij de N-VA, omdat hij vond dat publieke middelen veel beter ingezet konden worden. Na vijf jaar studiedienst trok hij naar Mozambique, waar hij voor de Verenigde Naties lokale landbouwprojecten helpt te ontwikkelen.

fficieel is Jan *Agribusiness & Agri-Invest Officer* voor de Verenigde Naties.

Hij zoekt de samenwerking op tussen lokale landbouwers en de private sector, door innovatieve instrumenten en financieringsmechanismen op te zetten om private investeerders aan te trekken.

‘Mozambique heeft heel wat niche-producten zoals lychee en mango, die vaak door kleine landbouwers verbouwd worden. De private sector kan helpen om dat duurzaam en commercieel interessant te maken. De bedoeling is dat we dat systeem goed implementeren en van de agrarische sector een motor van rurale economische ontwikkeling maken.’

‘De armoede en noden in Mozambique zijn enorm, maar de Mozambikanen zijn zeer gedreven en veerkrachtig en per definitie allemaal ondernemer. Ontwikkelingssamenwerking is geen eiland. Het hangt samen met het economische, buitenlandse en

klimaatbeleid. De klimaatverandering mag geen ongemakkelijke waarheid meer zijn. Ontwikkelingslanden zoals Mozambique voelen de impact van die verandering het hardst. Verwoestende cyclonen komen nu meerdere keren per jaar langs, in plaats van een keer in het decennium. Mensen geraken ontheemd en er is geen oogst om te voorzien in de eigen voedselzekerheid.’

Eet meer lychees!

We kunnen allemaal helpen, volgens Jan. ‘Eet meer lychees’, klinkt het verrassend. ‘De lycheeketen loopt vanuit Mozambique tot aan jullie supermarkten, en dat binnen de vijf dagen vanaf de oogst. Het is niet ideaal voor je ecologische voetafdruk, maar je bijdrage aan de Mozambikaanse welvaart is substantieel. Lychees zijn het soort nicheproducten waarmee het land internationaal kan concurreren, in plaats van met lage lonen. En lychees zijn heerlijk!’

1

2

3

4

1. Jan was nauw betrokken bij de onderhandelingen voor het Vlaamse regeerakkoord in 2019.

2. Hij koos voor de N-VA omdat hij vond dat overheidsmiddelen efficiënter besteed konden worden.

3. De studiedienst van de N-VA in 2016. Jan denkt met een warm hart terug aan die tijd en heeft nog veel contact met zijn voormalige collega's.

4. In Mozambique, bij een infobord over Promove, een van de ontwikkelingsinitiatieven die Jan mee begeleidt.

Jans huidige job lijkt wel mijlenver te staan van zijn tijd als adviseur bij de studiedienst. 'Alleen letterlijk. Ik adviseerde op de studiedienst onder meer rond het buitenlandse beleid en ontwikkelingssamenwerking. De thematiek is dus niet gewijzigd, maar ik vond het tijd om uit te voeren wat ik voorheen adviseerde – *practice what you preach*. En dan blijkt dat wat mooi klinkt op papier, niet altijd zo eenvoudig is om uit te voeren. Soms is het zelfs irrelevant. Maar uiteindelijk gaat het erom de juiste partners rond de tafel te brengen om succes te hebben. Dat was bij de studiedienst ook zo.'

Inleefweken voor politici

Al zou Jan zich na twee jaar Afrika nu een betere adviseur durven te noemen. 'Jezelf blootstellen aan andere meningen en omgevingen verrijkt je persoonlijk en professioneel. Vasthouden aan je grote gelijk is doorgaans geen sleutel tot

'Ik kan politici aanraden zich eens onder te dompelen in de leefsituatie waarvoor ze bevoegd zijn'

succes. Ik kan het politici en hun medewerkers aanraden om eens op internationale inleefweek te gaan in de sector waarvoor ze bevoegd zijn. Je zal zien dat tegengestelde visies soms niet zo onoverbrugbaar zijn.'

Vele steentjes verleggen een rivier, of dat nu in Mozambique is of bij de studiedienst. 'Bij de studiedienst had ik het voorrecht om samen met anderen de maatschappelijke thema's van vandaag en morgen te duiden en vorm te geven. Het waren vijf intense, leerrijke, soms harde maar unieke jaren, zowel professioneel als persoonlijk. Politiek is teamwerk, met

politici in de frontlinie, gestut door een klein leger aan adviseurs en medewerkers.' De kers op de taart waren voor Jan de onderhandelingen voor de Vlaamse Regering in 2019. 'Al vond ik mijn werk rond oneerlijke handelspraktijken en voorstellen rond een gelijk speelveld voor alle economische actoren in een open, op de wereldgerichte economie, altijd zeer boeiend. Zo mocht ik in het Europees Parlement onze voorstellen presenteren.'

Slechtste sollicitatiegesprek ooit

Het had naar Jans gevoel helemaal anders kunnen lopen, zo blijkt uit zijn eerste ervaring met de partij. 'Mijn sollicitatiegesprek destijds was een twee uur durend spervuur van vragen. Ik liep na afloop het partijsecretariaat uit en dacht: 'Bon, daar zijn we dan ook eens geweest.' Tot mijn verbazing kreeg ik even later het bericht dat ik aangenomen werd. Het was naar mijn gevoel het slechtste sollicitatiegesprek ooit.' ■

1

3

2

4

1 LEEFBAAR VLAANDEREN

Van 12 tot 14 mei 2023 roept de N-VA haar leden samen voor een groot ideeëncongres. In de aanloop daarvan organiseren we vijf brede themadagen rond onderwerpen die belangrijk zijn voor u en alle Vlamingen.

We starten op zaterdag 15 oktober om 9.30 uur in het ICC Gent met de themadag Leefbaar Vlaanderen, over de klimaatuitdaging en het energievraagstuk. Kamerlid Anneleen Van Bossuyt leidt de themadag in goede banen. Doorlopend is er ook een expo waar u kan kennismaken met enkele innovatieve projecten.

Programma

09.30 uur ontvangst met koffie

10.00 uur verwelkoming door Vlaams Parlements lid Andries Gryffroy

10.05 uur flitspresentaties: Vlaamse bedrijven stellen innovatieve energie- en klimaatprojecten voor

11.00 uur lezing door Zwitsers luchtvaartpionier Bertrand Piccard

11.45 uur sofasprek onder leiding van Anneleen Van Bossuyt met onder anderen Vlaams minister van Energie en Klimaat Zuhail Demir, Jan Deschoolmeester (ecomodernisme.be) en N-VA-Kamerlid en energie-specialist Bert Wollants

12.15 uur slottoespraak door Anneleen Van Bossuyt

12.30 uur broodjeslunch

De deelname is gratis voor leden én niet-leden, maar u dient zich wel op voorhand in te schrijven. Meer info over deze en de volgende themadagen en het inschrijvingsformulier vindt u op www.n-va.be/themadagen.

2 LIEVE TRUYMAN NIEUWE ONDERVOORZITTER

Lieve Truymen (41) uit Temse werd door de partijraad verkozen tot nieuwe

ondervoorzitter van de N-VA. Lieve volgt Valerie Van Peel op, die in juni haar afscheid aankondigde. Ze zal samen met co-ondervoorzitter Steven Vandepuut en de andere leden van het dagelijks bestuur de N-VA naar de verkiezingen in 2024 leiden.

Lieve is eerste schepen in Temse. Ze gaf een aantal jaren les in Sint-Niklaas en stapte nadien over naar de banksector. Sinds 2014 zetelt ze in de partijraad. Ze was ook voorzitter van het comité van toezicht.

3 NIEUWE N-VA-PODCAST: 'STUDIO VLAANDEREN'

De N-VA lanceerde met Studio Vlaanderen een tweewekelijkse podcast waarin gastheer Joost Houtman – u niet onbekend dankzij zijn column in LEO – samen met zijn gasten de politieke puntjes op de i zet.

In de rubriek *Op de agenda* blikt Joost samen met een parlements lid terug op de voorbije week én vooruit naar de politieke

agenda van de komende week. In *Te land, ter zee en in de lucht* strijken we neer in de Dorpsstraat bij een lokale burgemeester. Afsluiten doen we met een expertenbabbel waarin twee specialisten een politiek relevant thema verder uitdiepen.

In de eerste aflevering van dinsdag 13 september dook de podcast in de actualiteit met Bert Wollants, gingen we op bezoek bij Diepenbeeks burgemeester Rik Kriekels en gaven Ben Weyts en Koen Daniëls een stand van zaken over het Vlaamse onderwijs.

Studio Vlaanderen beluisteren kan via www.studiovlaanderen.be en op uw favoriete podcastspeler. De tweede aflevering is beschikbaar vanaf dinsdag 27 september.

4 **PIET DE BRUYN STOPT ALS PARLEMENTSLID**

Vlaams volksvertegenwoordiger Piet De Bruyn wordt vanaf 1 november 2022 de nieuwe codirecteur van het Centrum ter

6

Preventie van Zelfdoding. Hij neemt daarom eind deze maand ontslag als Vlaams Parlements lid.

In Rotselaar blijft Piet De Bruyn actief als schepen voor Sociaal Beleid en Leefmilieu. In het Vlaams Parlement zal Jeroen Tiebout uit Sint-Pieters-Leeuw hem opvolgen.

5 **OP TOURNEE MET BDW**

Bart De Wever is nog even op tournee door Vlaanderen. Na meer dan een dozijn haltes eerder dit voorjaar en na de zomer, is hij deze herfst nog te gast in Hasselt op 29 september en in Brussel op 6 oktober.

Grijp uw kans om nog te komen luisteren naar de N-VA-partijvoorzitter en schrijf u snel in op www.n-va.be/op-tournee-met-bdw.

6 **FRACTIEDAGEN IN ANTWERPEN**

Op 5 en 6 september zetten de parlementaire

N-VA-fracties in Antwerpen het nieuwe parlementaire jaar in met de fractiedagen. Die stonden dit jaar in het teken van het grote ideeëncongres van de partij in het voorjaar van 2023. Verschillende gastsprekers uit binnen- en buitenland inspireerden de verkozenen en de inhoudelijke medewerkers over thema's als migratie, onderwijs, klimaatinnovatie, arbeidsmarkt en zo meer. Een opgemerkte gast was de Nederlandse minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal (foto), die ingeleid werd door Piet Vanthemsche, intendant van het Turnhoutse Vennengebied.

7 **NIEUWSBRIEF ONDERWIJS**

Wist u dat de N-VA-parlementsleden in de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement op regelmatige basis een elektronische nieuwsbrief verspreiden? Bent u zelf actief in het onderwijs of blijft u graag op de hoogte van hun initiatieven en tussenkomsten? Abonneer u dan snel door uw gegevens te bezorgen aan onderwijsbrief@n-va.be.

Ayan Mohamed Yusuf is protocollair medewerker op het kabinet van Vlaams minister-president Jan Jambon

‘Protocol lijkt saai, maar je kan er diplomatieke incidenten mee vermijden’

Wie op officiële audiëntie komt bij de minister-president wordt stevast ontvangen door de immer charmante Ayan Yusuf. Die ontvangst verzorgde ze ook toen Geert Bourgeois de Vlaamse Regering leidde. Zelfs Yves Leterme en Herman Van Rompuy konden op haar diensten rekenen. ‘Als we Ayan zien, worden we automatisch een stukje vrolijker’, zei Bart De Wever ooit. Achter de brede glimlach van Ayan schuilt een indrukwekkend verhaal, dat ze neerschreef in het aangrijpende boek ‘Op zoek naar vaste grond’.

De officiële titel van Ayan Yusuf luidt ‘protocollair medewerker’. Wie van slechte wil is, zou kunnen stellen dat Ayan de deur opent als u bij het kabinet van de minister-president aanbelt. ‘De mensen zeggen maar. Ik vind geen job of taak te min.’ En toch: toen het satirische programma *De Ideale Wereld* zich nogal denigrerend uitliet over haar job, reageerde de volledige Vlaamse Regering verontwaardigd. Het toont aan hoezeer Ayan geapprecieerd wordt door iedereen die langskomt op het kabinet.

Akkefietjes

‘Protocol, dat klinkt saai en duf, maar het is ontzettend belangrijk dat bij een bezoek aan het kabinet van de minister-president alles perfect verloopt, zowel voor de bezoekers als voor de

minister-president zelf. Het zit hem vaak in de details, maar die kunnen van ongemeen belang zijn. Zo had bij een bezoek van een Aziatische delegatie aan het kabinet – ik zeg niet in welke legislatuur – een van de Vlaamse ministers geen das aan. Dat lijkt voor ons een detail, maar je zag aan de reacties van de bezoekers dat hen dat niet zinde. Het kleinste akkefietje kan een invloed hebben. Het is mijn taak ervoor te zorgen dat die akkefietjes worden vermeden.’

‘Ik ben nooit bij de pakken blijven zitten. Ik heb zelf mijn weg gezocht’

Ayan wist zelfs een klein diplomatiek incident te vermijden. ‘Bij een bezoek van een buitenlandse delegatie krijg ik van de administratie de vlag van het land in kwestie, om uit te hangen. Ik zoek altijd nog eens op of de vlag klopt, en ooit bleek het inderdaad om de verkeerde vlag te gaan. Dat hebben we net op tijd kunnen rechtzetten. Stel je voor dat zo’n delegatie toekomt en er hangt een verkeerde vlag!’

Discretie

Over welk land het ging en onder welke minister-president ze toen werkte, daarover blijft Ayan discreet. Het is een constante in het hele interview. Ze is wellicht een van de best geïnformeerde mensen op het kabinet, maar ze blijft steeds op de achtergrond. ‘Zelfs als collega’s me iets komen vragen, zullen ze weinig te weten komen. Ik kom vaak in vergaderzalen waar er stevig onderhandeld wordt, maar als ik daar buitenstaap, ben ik alles vergeten.’

Ook als het gaat over de verschillende politici waarvoor ze gewerkt heeft, laat ze het achterste van haar tong niet zien. ‘Natuurlijk zijn er verschillen. Jan Jambon, Geert Bourgeois, Yves Leterme, ... het zijn allemaal andere persoonlijkheden. Je speelt daar gewoon op in. Zo was Geert veel meer betrokken bij het protocollaire. Hij durfde al wel eens een zaal te komen inspecteren om te zien of alles goed zat.’

Levensverhaal

Discretie mag dan al haar tweede natuur zijn, recent trad Ayan uit de schaduw met haar indrukwekkende levensverhaal, dat ze neerschreef in het boek *Op zoek naar vaste grond*. Daarin vertelt ze hoe ze als tienjarige haar thuisland Somalië ontvluchtte en na jaren omzwervingen en ontberingen als een gebroken tiener in België terecht kwam,

Ayan Yusuf is protocollair medewerker bij minister-president Jan Jambon: 'Het kleinste akkefietje kan een invloed hebben.'

gescheiden van haar familie. Ze raapte zichzelf op, ging studeren en werken – zelfs simultaan – en kwam zo op het kabinet van Yves Leterme terecht. 'Ik ben nooit bij de pakken blijven zitten. Het is een cliché, maar je moet gewoon de kansen grijpen als je ze krijgt. En in België zijn er voldoende kansen. Tegenwoordig heeft elke vluchteling een advocaat. Ik heb zelf mijn weg gezocht.'

Toch heeft het een hele tijd geduurd vooraleer Ayan haar verhaal kon neerpennen. Het kantelmoment was een bezoek aan het Klein Kasteeltje, dertien jaar nadat ze daar zelf als vluchteling had gezeten. 'Ik was daar letterlijk ziek van, maar ik voelde toen dat ik het ijs moest breken en dat ik klaar was om mijn verhaal te brengen.'

In de arm knijpen

'Als je iets enorm pijnlijks hebt meegemaakt, kan je kwaad zijn op het leven en je ernaar gedragen. Ofwel doe je het omgekeerde, en probeer je andere mensen die pijn te besparen. Ik heb gekozen voor het laatste, maar dat heeft tijd gekost. De apotheose kwam er recent. Na twee jaar uitstel door corona kon Ayan haar boek voorstellen in aanwezigheid van onder meer Bart De Wever en Sammy Mahdi. 'Ik heb die avond toch even in mijn arm moeten knijpen.' ■

MEER WAARDE

Wanhoop in de Wetstraat

Al drie decennia lang zorgt 'de kloof met de burger' voor wanhoop in de Wetstraat. Ze lijkt vandaag een structureel onderdeel van de democratie. Waarom mislukken alle pogingen om die zogenaamde kloof te dichten? Met recente en minder recente voorbeelden – de federale kieskring, de verlaging van de stemgerechtigde leeftijd, de afschaffing van de gemeentelijke opkomstplicht, de hervorming van de Senaat – illustreert politiek journalist Ivan De Vadder hoe politici met rationele voorstellen de emotionele kiezer proberen te overtuigen.

In *Wanhoop in de Wetstraat* beschrijft De Vadder hoe de pogingen van de politiek om dichter bij de burger te komen steeds stuklopen. En hij reikt andere

recepten en nieuwe ideeën aan. Het boek is uitgegeven door Ertsberg en verkrijgbaar tegen 24,95 euro.

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een exemplaar cadeau van *Wanhoop in de Wetstraat*. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Met welke term verwijst men naar de federale parlementsverkiezingen van 24 november 1991?' Stuur uw antwoord voor 10 oktober naar LEO@n-va.be of N-VA, redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel.

Herontdekking van Hendrik Conscience

Het koloniale verleden bezwaart ons collectieve geweten. Straatnamen, boeken, standbeelden en oude gewoontes liggen onder vuur. Toch lijkt de grens tussen een heilzaam schuldbesef en een verontwaardigingsverslaving stilaan te vervagen. Een gesprek over de ingewikkeldheid van het verleden wordt erg moeilijk.

Kevin Absillis, auteur van *Het slechte geweten van Vlaanderen*, gooit het over een andere boeg. Navigerend tussen de schaamte van links en de eigendunk van rechts stuurt hij aan op de herontdekking van Vlaanderens aartsvader, Hendrik Conscience.

Het slechte geweten van Vlaanderen werd uitgegeven door Uitgeverij Davidsfonds en is tegen 27,99 euro verkrijgbaar in uw lokale of online boekhandel.

Groen denken 2.0

Onze planeet heeft te kampen met prangende problemen. Het klimaat warmt op, energie wordt duurder, water en grond raken vervuild, de biodiversiteit wordt aangetast en heel veel mensen leven in armoede en/of migreren. Het klassieke groene antwoord daarop is: minder consumeren, kleinschaliger denken, minder menselijk ingrijpen in de natuur.

Daarmee zullen we het niet redden. Integendeel. We moeten kiezen voor 'groen denken 2.0'. Inzetten op economische groei en vooral op technologie: precisielandbouw, kweekvlees, nieuwe vormen van kernenergie, geothermie, enzovoort. Meer welvaart creëren en tegelijk de wereld redden: dat moet onze ambitie zijn. Filosoof Thomas Rotthier en bio-ingenieur Jan Deschoolmeester zijn mede-oprichters van eco-modernisme.be. Hun boek *De wereld red je niet met minder minder minder* is een blauwdruk voor een hoopgevend toekomstbeeld.

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een

exemplaar cadeau van *De wereld red je niet met minder minder minder*. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Onder welke titel houdt de N-VA haar eerste themadag in Gent in de aanloop naar het ledencongres in 2023?' Stuur uw antwoord voor 10 oktober naar LEO@n-va.be of N-VA, redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel.

Verboden terrein

'Een podcast over gevaarlijke ideeën in de wetenschap.' Zo omschrijft gastheer en wetenschapsfilosoof Maarten Boudry *Verboden terrein*, een initiatief van de Leerstoel Etienne Vermeersch aan de UGent.

Boudry blikte intussen twee afleveringen van de podcast in. In de eerste heeft hij het met Griet Vermassen over de bio-aversie in de menswetenschappen en de lastige relatie tussen biologie en feminisme. Professor Dirk Inzé is te gast in de tweede aflevering over genetische modificatie. Hij is er rotsvast van overtuigd dat gentech talloze heilzame toepassingen kent voor gezondheid, milieu en klimaat.

U vindt de podcast *Verboden terrein* op www.ugent.be/nl/univgent/missie/leerstoel-vermeersch en op YouTube.

Het juiste antwoord op de wedstrijd vragen en de winnaars vindt u telkens terug op www.n-va.be/meerwaarde.

Joost Houtman zoekt in deze column een antwoord op de vraag wat er zo typisch is aan een welbepaald Europees volk. En ja, Joost mag het weten.

WAAROM DE MANX ZO MANX ZIJN

Wel kop geen staart

The Isle of Man klinkt als de meest gehate plek voor de wokebeweging. Belastingcontroleurs gruwen al even hard bij het horen van de naam van dit 572 vierkante kilometer grote eiland dat amper 90.000 inwoners telt en in de Ierse Zee op ongeveer gelijke afstand van Engeland, Ierland, Schotland en Wales ligt.

Het eiland Man is inderdaad een typisch belastingparadijs. Man kent geen vermogensbelasting, erfbelasting en amper inkomstenbelasting. Niet alleen voor financiële regelneven, maar ook voor auto- en motorhaters is het eiland een verfoeilijke plek. Sinds jaar en dag worden hier de beroemde straatraces gehouden. Wie dit idyllische eiland aan zotte snelheden doorvlamt, mist misschien niet enkel een bocht, maar zeker ook zicht op charmante dorpjes, indrukwekkende kastelen en (dankzij de zachte winters) menig strand met palmbomen. Hopelijk missen de snelheidsduivels ook de paardentram en de vele manxkatten. Die kattensoort vind je alleen op dit eiland. Op het eerste gezicht lijkt zo'n manxkat op uw allereigenste huiskat. Op het tweede gezicht zal u merken dat ze een staart mist! Dat levert haar verbazingwekkend geen evenwichtproblemen op.

Het bijvoeglijk naamwoord manx is zowel de benaming voor de inwoners van het eiland, de staartloze katten, als voor de taal. De laatste oorspronkelijke moedertaalspreker was Ned Maddrell. Hij overleed in 1974. Onder impuls van de actiegroep voor de studie en bevordering van het Manx, Yn Çheshaght Ghailckagh, worden cursussen aangeboden met geluidsoptnamen van deze Ned! Of wielrenner Mark Cavendish Manx

spreekt en of Barry, Robin en Maurice Gibb, alias de Bee Gees, als geboren en getogen Manx het spraken? Joost mag het weten. De kans is wel groot dat Joost aan dit Gaelische dialect kop noch staart zou krijgen.

De koningin was een Man

Man is in de eerste plaats door en door Keltisch. Het eiland werd in de vijfde eeuw gekoloniseerd door voornamelijk Ierse Kelten. Vier eeuwen later kwamen de Noormannen, die er een belangrijke uitvalsbasis voor hun schepen van maakten. Deze twee roots vind je ook terug in de vlag van Man. Op een rode ondergrond staat een ding zonder lijf, maar wel met drie benen. Dat verwijst naar het symbool van de Keltische god van de zee, Manánnan. Je vindt de drie benen ook op het wapen van de laatste Noorse koning van Man, Magnus III.

In 979 werd op Man een parlement ingesteld, de Tynwald, vernoemd naar de plek waar de allereerste vergadering plaatsvond, Tynwald Hill. Omdat deze Tynwald nog altijd jaarlijks bijeenkomt kan Man zich erop beroepen dat het het oudste ononderbroken democratische parlement ter wereld heeft. De Tynwald bestaat uit 24 leden van The House of Keys

(de Kamer van Volksvertegenwoordigers) en 11 leden van The Legislative Council (de Senaat). Er zijn wel parlementen die eerder zijn opgericht, zoals het IJslandse Alding, maar dat heeft tussen 1800 en 1845 niet bestaan.

Tot 1265 vormde Man met de Hebriden een eigen koninkrijk, dat onderworpen was aan de Noorse kroon. Na de Schots-Noorse oorlog viel het tot 1346 onder Schotse soevereiniteit en vervolgens onder de Engelse kroon. Voor de constitutionele freaks onder de lezers: het Isle of Man is dus een eigen staat. Het is Brits Kroonbezit, maar geen onderdeel van het Verenigd Koninkrijk. En het staatshoofd was tot heel recent de Britse koningin Elizabeth II, die de titel voerde van ... Lord of Man. De Queen een Lord? Joost mag weten dat dit net wel heel woke is!

'ALLEEN OP DIT EILAND VIND JE DE STAARTLOZE MANXKATTEN'

Joost Houtman is auteur van *Et alors? Waarom de Fransen zo Frans zijn*, dat in februari 2022 verscheen. Eerder schreef hij al *Bella Figura – Waarom de Italianen zo Italiaans zijn* en *De Rest Is Parking – Waarom de Antwerpenaren zo Antwerps zijn*. Joost presenteert ook de podcast *Studio Vlaanderen*.

PLAKKAAT VAN VERLATINGHE

Het Plakkaat van Verlatinghe is een van de belangrijkste documenten als het gaat over de zelfbeschikking van volkeren en de mensenrechten. De akte werd op 26 juli 1581 getekend door acht Nederlandse Habsburgse gewesten. Zij verklaarden daarmee dat ze soeverein wilden zijn van hun koning, Filips II: *de verlaetinge vanden Conink van Spagniën*. Nu ja, ze wilden eerst gewoon een andere koning, maar kozen uiteindelijk voor wat gezien kan worden als de eerste onafhankelijkheidsverklaring van de Nederlanden.

Het Plakkaat diende zelfs als inspiratiebron voor de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring. Meer bepaald de frasering dat een vorst slechts kan regeren mits de geregerden daartoe toestemming geven, klonk de

Proost!

founding fathers als muziek in de oren, als rechtstreekse vingerwijzing naar de Britse troon.

Deze rubriek op de achterkaft van uw LEO heeft het graag over tradities. Bijvoorbeeld het uitbrengen van een stevige drink bij het afsluiten van een akkoord. Zo geschiedde bij de ondertekening van het Plakkaat: die beklonken werd met een stevige 'proost' uit het Duc d'Alfs Uitluiding, een bijzonder glas in de vorm van een bel dat in één teug geleidigd werd, waarna men de klepel in het glas kon luiden. Daar hoorde ook een rijmpje bij:

Duc d'Alf, die heeft het te zwaar verbruid, Wij luijen den Koning van Spanje uit.*

*Duc d'Alf verwijst naar de Hertog van Alva, die in 1581 overigens de contreien al had verlaten.